

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 8.—Núm. 339.—Dissabte 9 de Febrer de 1907.

PORTAVEU DE LA ASSOCIACIÓ CATALANISTA Y DEL CENTRE NACIONALISTA CATALÀ

FEM CULTURA

Jo, ha dit en Salmerón, no'm cansaré may de predicarho; doneu nos ciutadans cultes y tindrem tot seguit la República a Espanya; arribarhi d'altre modo se fa impossible; les bales del Mauser tallen los elements més generosos y despresos.

Aquesta darrera afirmació es una veritat com un temple. La guerra, avuy, es un element de retrocés pera imposar una idea. Com a tal, nos plau que, lo mateix los republicans de seny com los carlins, en general, la vagin abandonant.

La guerra, y més la civil, es causa d'in-cultura, brutalitat y demés plagues socials. Lo bon sentit del nostre poble ha dit: la guerra ben lluny de la nostra terra.

Les idees s'imposen encarnantse en aspiracions de cultura, de progrés y de vida. Tot lo que no sigui això, es defensar una idea a tall de Quixot.

Per això en Salmerón ha dit: doneu nos ciutadans cultes y tindrem toseguit la República. Y ans que ell ho ha dit y ho ha practicat lo Nacionalisme català, ab la diferencia que nosaltres no hem dit que de ciutadans dignes, n'esdevingués la República—que les formes de governs als nacionalistes no'ns fan fret ni calor—sinó que de ciutadans cultes n'esdevé un bon govern. Hem dit centenars de vegades: la cultura de Catalunya es lo que farà a aquesta autonomia.

Que'l poble català progressi, mellori la seva situació intel·lectual y material, se desvetlli, tingui ansies de viure, de ser y enfortir en tots sentits y, tant si som dins d'una Monarquia, com d'una República, Catalunya será mestressa de sí mateixa, será rica y plena.

La cultura, la veritable conciencia de lo que son en sí'ls pobles y'ls individus, llur missió a cumplir com a entitats collectives y individuals, es lo que fa fortes les nacions; no són, per cert, les formes de govern, de la mateixa manera que la forma del vestit, no' fa a l'home ni més sabi ni més digne.

Enriquem Catalunya de cultura; fem catalans dignes, concients, progressius y'li triomf será nostre. La virilitat catalana está en això. Les formes de govern no són pas cosa de la seva substancia nacional y aquesta es la que ha d'afirmar cada dia més, fomentant la cultura en tots los ordres de la vida, lo nostre ideal de llibertat, lo Nacionalisme.

Fem cultura y Catalunya será.

Q.

Dos sistemes de cultiu

En tots los actes de la vida, ja's refereixin a l'orde moral com al material, abans d'empendre la tasca, es convenient estudiar lo procediment a seguir, perquè d'ell depèn casi sempre l'èxit o'l fracàs de l'em-presa; y essent la majoria agricultors los llegidors d'aquest periòdich o que de l'agricultura indirectament viuen, d'un punt agrícola me proposo tractar.

Un rich senyor propietari posseïx quatre hisendes grans, extenses, situada cada una d'elles en diferent clima, tenint cada una sa topografia propia, diferente de l'altra, la composició y fondaria del terrer de cultiu tampoch es igual, lo règimen atmosfèric, temperatura y humitat regnant, no es proporcional, en fi: l'una está situada en la càlida y exuberant Andalusia; l'altra a la brumosa, nevada y humida Galicia; la tercera en la montanyosa y rocosa Catalunya, y per últim la quarta, a la plana y estensa estepa del Centre.

En aquest darrer lloch es ahont viu tot l'any lo propietari, que es un senyor xapat a l'antiga, molt aferrat als drets de senyoriu, que s'aconsona de que llurs hisendes

produeixin poch, tan sols per no perdre lo rango de gran senyor que li dona'l regaló forsat d'un gall y altres menudencies que li envien diferentes vegades l'any. Conrea dites finques per administració directa, perquè aixís creu tenir més sota peu a tots los que viuen en dites hisendes. Té nomenats y distribuïts administradors de diferentes categories, capatassos y altra dependencia, que casi pujen tant com los bracers; perquè això de tenir molta dependencia, segons ell també fa grande.

Vé l'època de la sembra y a primers de Octubre plou a l'hisenda ahont ell viu, y al cap de tres dies que es quan allís fa la feyna bé, mena se sembra allí y a totes les hisendes; perquè, això sí, sobre tot l'uni-formitat en tot; no passa per menys. Y què succeeix? Que a l'hisenda d'Andalusia va ploure vuit dies abans y no poden lleurar de sech; en cambi a Galicia fa vuit dies que plou y han de sembrar plovent, y a la de Catalunya encare no hi ha plugat. Consideris en quin estat queda enterrada la llevara.

Com ha sentit parlar d'adobs químichs y en petita escala té ensajats en l'emprobrida hisenda en que viu, adopta una fórmula concentrada y ab igual quantitat d'àzoe, fòsforo y potassa; y dita composició l'aplica a l'hisenda d'Andalusia, que es un terrer argilós y mancat en absolut de potassa y materia orgánica, sent relativament rich en fòsforich; a la de Catalunya, com terrer de procedencia volcànica, lo que li manca es àzoe, que de fòsforo ja'n té y de potassa casi n'hi sobra; en cambi a la de Galicia, com terrer en que abundan los boscos y pastures es riquíssim en materia orgánica y lo que hi fan falta són fòsfats. Perquè això de que cada terrer tinga una composició diferente, y que per lo tant s'hagi d'adobar en proporcions diferentes, no hi ha Cristó que li fassi entendre; y succeeix lo natural, a mala sembra mala surtida y cullita pitjor.

Al regar passa lo mateix: a Andalusia com més càlit, lo grà ja ha caigut de sech, y a Galicia es vert com una seba. Qui té la culpa de que les hisendes rentin poch? Segons lo parer del propietari y dels administradors, són los treballadors, que no fan bé, les feynes; treballen poch y guanyen massa; per lo tant un remey als treballadors, més hores de tre'all y menys jornal. Un dels administradors que va probar de ferli veure la rahó, lo va despatxar y desde aquell dia rahó ray com li donen tots.

Un altre senyor d'esperit ample y modernizat, però de menys campanillas, també té diferentes hisendes, però en cada una d'elles hi té un administrador intelligent ab totes les facultats necessaries pera conrear; solament li está privat vendre y empenyar. A la vegada té sub-administradors que cada hù dirigeix diferente feyna, ab llibertat y responsabilitat pera sembrar y regar lo dia que's fa mellor, pera adobar de la mellor manera possible y més econòmicament. Allís treballadors molts d'ells treballan a preu fet y tots respiran llibertat y riquesa y'l senyor se fa rich de dia en dia perquè no solament augmenten les rendes de les hisendes, sinó que de cada dia guanyan en valor.

Al primer sistema de cultura aplicat a les nacions, se'n diu *Centralisme*; y al segon se'l nomena *Autonomia*.

Qui de veres estimi llurs interessos y suors, qui tingui una gota de sanch a l'ull y vulgui de veres llur prosperitat y la grandesa de la patria que guarda les despulles de nostres antepassats, de la terra ahont vegegem la llum primera y que té de ser lo patrimoni de nostres fills, que reflexioni y obri en conseqüencia.

J. MESTRES.

Vilallonga, Febrer de 1907.

La Solidaritat Catalana

jutjada per un anglés

Ab motiu de la darrera crisi, lo distingit periodista don Ramiro de Maeztu ha sostingut una conversa ab un anglés, que pertany a les altes classes de Londres y que ha dedicat substanciosos llibres a les lletres clàssiques d'Espanya.

Aquest escriptor anglés ha dit que com que'l senyor Maura no ha fet res pera pujar al Poder, és possible que s'hi sostingui cinch o sis o deu anys, per falta d'una oposició seria que pugui posarse al seu lloch y continuar la gobernació d'Espanya. Lo senyor Maura no tindrà necessitat de «apretar los tornillos», com diuen los castellans, en les vinentes eleccions; si ell vol la meitat dels ex-ministres romandràn sens acta.

Devant de semblants profecies, exclama'l periodista espanyol:

—Sería terrible!

—Pero muy verosímil,—replica l'escriptor anglés.—Tenga usted en cuenta que la Solidaridad catalana ha cambiado el aspecto de la política general española. Si no me engaño, la verdadera oposición con que tropezará el señor Maura en el próximo Congreso no provendrá de los liberales, ni de los republicanos, sino de los diputados que mandará a Madrid la Solidaridad Catalana.

—Esa Solidaridad puede romperse.

—No es probable que se rompa por ahora.

—Piense usted, en que los partidos que la forman no están acordes en cuestiones religiosas.

—Pero lo están en la crítica de la administración general del Estado, y ello basta para hacer difícil la vida de cualquier Gabinete.

—No quedábamos en que el señor Maura durará mucho tiempo?

—Una cosa es que la vida del Gobierno sea dificultosa, y otra distinta que dure poco tiempo. Si no se rompe en estas semanas la Solidaridad catalana; esta coalición va a mandar a Madrid una serie de diputados que harán trizas con su crítica la estructura general del presupuesto del Estado. Más, por eso mismo, es muy probable que los intereses amenazados se agrupen en derredor del señor Maura y que el partido conservador encuentre en torno suyo todavía mayores fuerzas de las que ahora le apoyan.

—No es fantasear todo esto?

—Nada de eso. Y si la campaña regionalista acrece en intensidad, lo probable es que el señor Maura llegue a verse convertido en jefe al mismo tiempo de los conservadores y de los liberales, y casi, casi, de los republicanos, es decir, de todos los partidos amenazados por el regionalismo é interesados más o menos en que se conserve el actual «statu quo» interior de España.

—Así, que usted cree que los españoles estamos condenados a elegir entre el «statu quo» presente ó la desintegración con que nos amenaza la facción radical del regionalismo?

—Así lo creo por ahora.

—Repare usted en que existe una enorme mayoría en la masa española que es al mismo tiempo reformista, progresiva y patriótica.

—Reconozco que hay muchos españoles del tipo que usted pinta; pero reconozca usted á su vez que esos españoles no han sabido organizarse ni están organizados políticamente....

Lo que paguem los catalans

L'any passat Catalunya contribuï al Tresor d'Espanya ab la sextena part dels ingressos generals.

Considerant que la població d'Espanya no arriba a 20.000.000 d'habitants, Catalunya, que'n té uns dos milions, ha contribuït com si'n tingués 3.600.000: es a dir, que cada català ha pagat al Tresor, pera les disbauxes de l'administració y la política, pera que no tinguem correus ni telègrafs, ni carreteres tranzitables, ni ponts, ni ports, ni policia, ni res, un 50 per 100 més que'ls altres fills d'Espanya.

Pera acabar de fer més «simpática» la administració centralista cal dir que'l Tresor, en sos capítols de gastos, ha tornat a Catalunya un tant per cent molt més petit que a les altres regions: un 25 per 100 menys per habitant que als altres d'Espanya, sense comptarhi les pagues a la Casa Real que pujen molts milions y no se'n gasta un ral a Catalunya.

Veusaquí perquè'ls partits de l'actual règim són tan enemichs de l'autonomia: veusaquí perquè la necessitem los catalans.

Tenim un 75 per 100 en contra dels altres fills d'Espanya.

Richs, menestrals, obrers, aquí teniu la rahó de les queixes y sollicituts de Catalunya; la rahó del dret a la vida, la rahó de la justicia que vé a enfortir la rahó de dignitat de poble, del dret imprescriptible d'ésser lliure manador y administrador a casa nostra.

**

Y encara hi há qui gosa en nom d'un altre dels dos partits que's reparteixen lo poder, solicitar los vots dels catalans!

Y encara hi ha qui gosa dirse representant d'aquells partits, y fer cassinos y jugar a diputats y anar y venir de Madrid portant «encasillats» pera burlarse dels pobles y del dret!

Catalunya, per dignitat, per conveniencia pera poder viure, pera poder progressar, ha de rompre tot vincle directe o indirecte ab los partits espanyols y ab los homes que'ls fan lo joch. Y un cop organissades les forces catalanes, ha de dir a les altres regions espanyoles: veniu ab mi, salvèus ab mi, salvem juntes a Espanya!

Comensèu la ta tasca en les vinentes eleccions.

Als catalans de la "terra alta"

DE LA

Ribera de l'ebro y del Priorat

¡Visca Catalunya! ¡Visca l'Unió de tots los catalans!

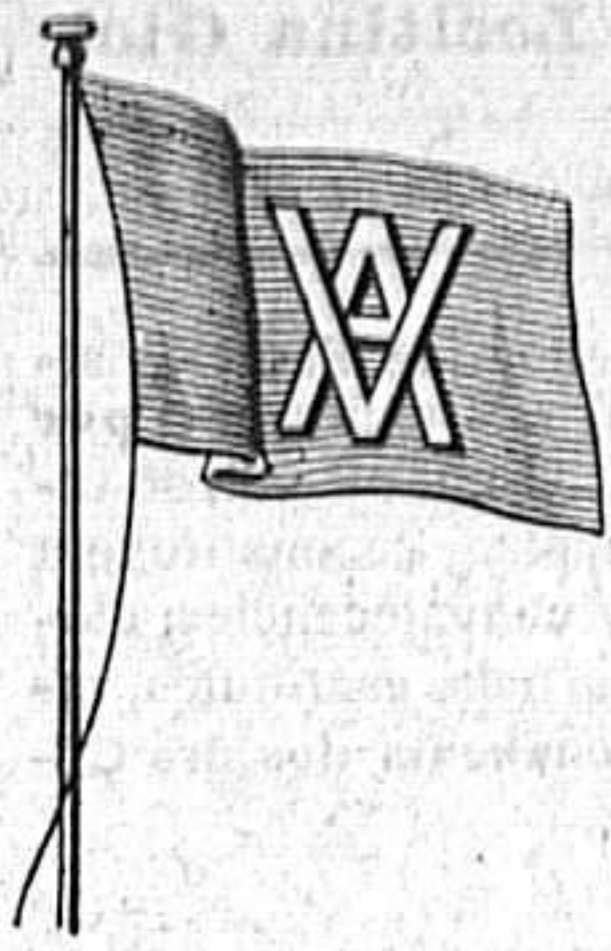
Aquest ha d'ésser lo nostre crit de pau, en lloch dels crits de divisió que en les vinentes lluites electorals resonaran fatidicament per nostres abandonades comarques, ahont la política dels partits, després d'haver ofegat aquest crit d'amor a Catalunya, ha anat aixecant sobre nostres caps, idols de fanch ab vèu de Sirena, que han desgarrat lo cor de la Patria, han convertit los nostres més nobles sentiments en instins de fera, y han envilit l'Espanya ab les més desenfrenades concupiscencies.

Contemplèus aquests partits que s'anomenen gubernamentals y veurèu que les nostres comarques no les han gobernades pas. Si governar vol dir alentarhi la discórdia, predicarhi guerra, fomentarhi l'immoralitat política amparant xanxullos y tupinades, y en forma d'impostos explotarne tot lo such, si; aixís, s'ha de confessar que les han gobernades; més també cal regonèixer, que això no es pas governar.

Gobernar es imposar l'imperi de la justicia y protegir y fomentar la riquesa, afavorint lo treball. Gobernar es estudiar les necessitats dels pobles y inculcar los

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y C. S. en C.

SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Cádiz, Sevilla, Huelva, Vigo, Villagarcia, Carril, Coruña, Ferrol, Gijón, Santander, Bilbao, Sant Sebastiá, Pasajes, Bayonne, Burdeos y Nantes.

Servey ràpit eventual pera'l Nord d'Espanya, ab escala en los ports de Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Coruña y Santander. S'expedeixen coneixements directes pera Ayamonte, ab trasbord en Huelva als vapors **La Activa**.

S'admet càrrega y passatgers a preus reduits.

Sortirà d'aquest port lo próxim dijous lo magnífich vapor espanyol

CABO ROCA

de 1.230 tonèlades, admetent càrrega y passatgers pera'ls ports nomenats.

Son cons. Ennatori **D. MARIAN PERES.**

NEURASTENIES

clorosis,

debilitat general,

anemia

se curen radicalment ab l'ús del

NEUROSTEÓGENO SUGRAÑES

EN TOTES LES FARMACIES

Sastrería y Camisería d'en

VICENS BRELL

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastreria, Camiseria y Corbateria.

DEPÓSIT d'ornaments relligiosos dels **Fills de Miquel Gusi**, de Barcelona.

DEPÓSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.

Se confeccionen tota mena de trajos y pessas pera senyors eclesiástichs.

Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS

HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastilles calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.

Vi d'ostres del Dr. Sastre y Marqués, lo mellor dels tònichs.

Sucré vermifruich del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.

Essencia febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.

Denticina del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perillosos de la dentició.

Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'eviten totes sas malalties.

Pera tanyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axaropsmedicinals dosificats

AYGUA NAF SERRA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigüas de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim hò, que resisteix tota proba al devall d'un canaló. Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, que ni Rafel ni Murillo los podrien fer melló; a propòsit per regalós; causan gran admiració. Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totes menas que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

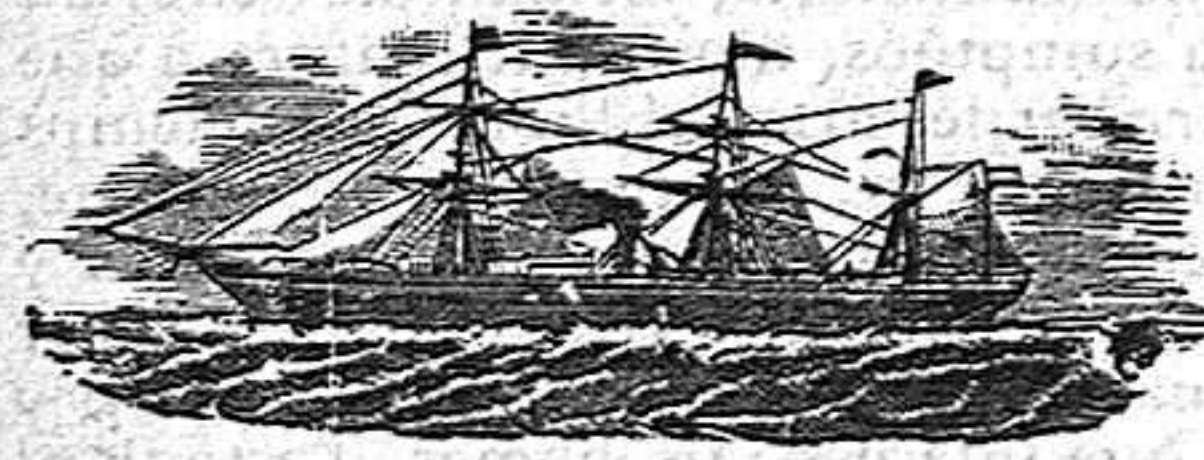
Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos. Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurní Ginesta.

Preus de suscripció

Tarragona, trimestre.....	1'50 pta.
Fora.....	1'50 »
Extranjer.....	2'0 »
Número d'avuy.....	15 »

De venda en lo local de l'«Associació Catalanista», carrer de Méndez Núñez, 6 y en la esmentada Llibreria.

Anuncis a preus reduits

Serveys de la Companyia Trasatlántica

Linia de Cuba y Méxich.—Lo dia 17 de Febrer sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor

ALFONSO XIII

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxich.—Lo dia 24 de Febrer sortirà de Barcelona, l 26 de Málaga y'l 28 de Cádiz, lo vapor

BUENOS AIRES

directament pera Nova York, Habana y Vera Cruz Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de febrer sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

MONTSERRAT

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífic, pera quals ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinidad, ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 2 de febrer sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitjas, lo vapor

ISLA DE PANAY

directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de l'India, Iava, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de febrer sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

LEON XIII

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canarias.—Lo 17 sortirà de Barcelona, l 18 de Valencia, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. L. VILLAVEVERDE

directament pera Tànger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera empendrer lo viatge de retorn, fent las escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Linia de Fernando Poo.—Lo dia 25 de Mars sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRANCISCO

pera Fernando Poo, ab escalas a Casablanca, Mazagán y altres ports de la costa Occidental, d'Àfrica y Golf de Guinea.

Linia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dijous, dimecres y divendres. Sortidas de Tanger: dimars, dijous y dissabtes.

Aquests vapors admeten càrrega en las condicions més favorables y passatgers, a quins la Companyia dona allotjament molt cómodo y tracte esmerat, com la acreditat en son dilatat servey. Rebaixas a familiars. Preus convencionals pera camarots de luxo. Rebaixas pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expenen passatges pera tots los ports del món servits per líneas regulars. La empresa pot assegurar las mercaderias que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los nòlts d'exportació.—La Companyia fa rebaixas de 30 per 100 en los nòlts de determinats articles, ab arreglo a lo establert en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comerç y Obras Pùblicas de 14 Abril de 1904, publicadas a la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té establerta la Companyia, s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostruaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer los Exportadors.

Pera més informes dirigirse a son agent **D. EMILI BORRÁS**

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la flo tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta. A l'ongros importants descomptes. Farmacia y laboratori de **A. Serra-Rous** A la menuda Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demana **AYGUA NAF SERRA**